

INNOVATIEF ONTWERP VAN DE GEVELS VOOR EEN DUURZAME STAD

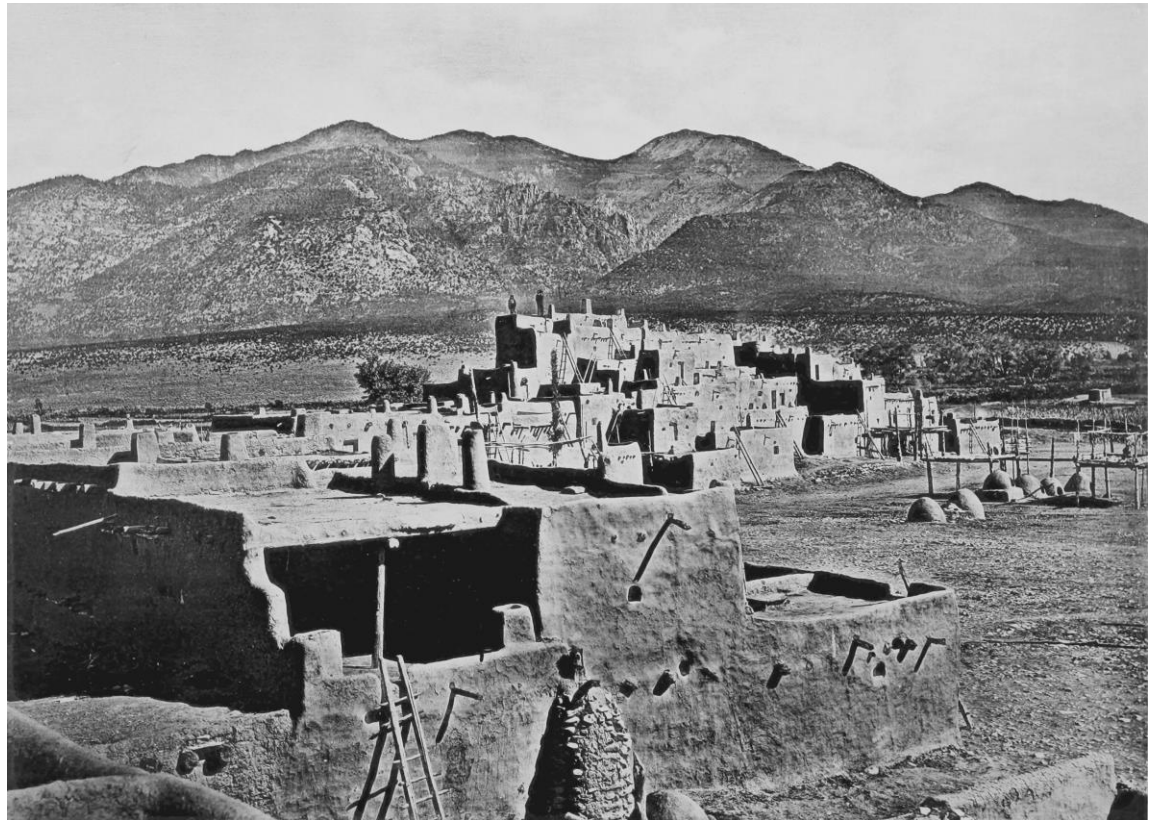
**De hoogwaardige gebouwschil als een
uitdrukkingsmiddel voor identiteit
(en esthetiek als parasiet)**

15 maart 2024

Sabine LERIBAUX
Architect, founding partner architectesassoc+

DE HIGH-PERFORMANCE BOUWSCHIL ALS DRAGER VAN IDENTITEIT
(en esthetiek als parasiet)

DE HIGH-PERFORMANCE BOUWSCHIL ALS DRAGER VAN IDENTITEIT (en esthetiek als parasiet)

Presentatie van voorbeelden van **verantwoorde ontwerpprocessen** (voor hoog presterende gebouwschilden)
en daarmee vectoren van uitdrukking van identiteit en betekenis in een duurzame stad.
Discussie over de hypothese van esthetiek als parasiet in dit proces.

« Het ontwerpen gebeurt door te doen, en met meerdere handen.

Het is onlosmakelijk verbonden met het schrijven van de verbeelding _ en de handeling is het doen.

Op deze manier wordt de stad een collectief werk, waar elk individu voldoet aan het fundamentele recht van de mens om in waardigheid samen te leven, ongeacht zijn of haar verschillen, waar de ontwerpprocessen die de weg verlichten noodzakelijk zijn, maar geen garantie op succes bieden, waar we voortdurend oog in oog staan met een realiteit vol reële beperkingen en vooral reële angsten, maar ook (en dit zal ons redden) een realiteit die bevolkt wordt door echte mensen met echte capaciteiten om dingen voor echte : te doen ».

(marc lacour, architect, founding partner architectes**assoc+**, extrait Master Class ISA UCL LOCI BRUSSELS, 2000)

DE HIGH-PERFORMANCE BOUWSCHIL ALS DRAGER VAN IDENTITEIT
(en esthetiek als parasiet)

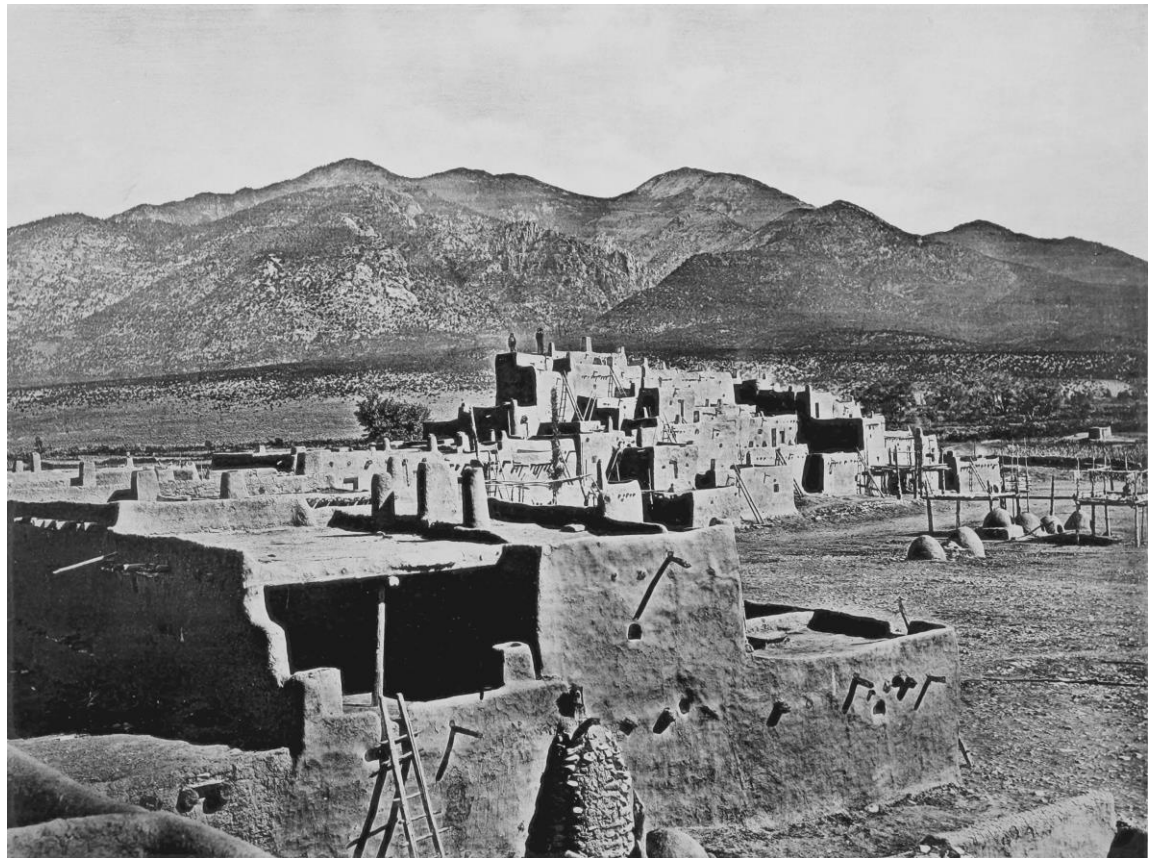
Exemples de **processus** :

genius loci : PUEBLOS DE TAOS _____
who we are, and who we want to be : THE POWER OF MAKING _____
la recherche de lien : GREENBIZZ _____
s'abandonner à la jubilaire engagée : A19H _____
oser déroger : LOI 227 _____
la performance reproductible à grande échelle : AEROPOLIS _____
la démontabilité optimisée : ELIA _____
haussmann 2.0 : PACHECO _____
la générosité du raccord au sol comme obnubilation obsessive : CCN _____
penser comme un arbre : NEST _____

genius loci : PUEBLOS DE TAOS ____

Krachten bundelen met de aarde om de kosmos te bereiken: **een uitdrukking van identiteit die een bron** van veerkracht is door middel van krachtige adobe gevels.

Algemeen beeld, Pueblos de Taos, New Mexico
<https://whc.unesco.org/en/list/492/>

genius loci : PUEBLOS DE TAOS ____

Toe-eigening door de ouderen en overdracht aan de jongeren van de **fundamentele waarden** van de Taos Indianen, op een onlosmakelijke manier de **duurzame bouwprocessen** en de **identiteitsbetekenissen** die ze overbrengen aanpakken.

Rehabilitatie van de pueblo's van Taos, New Mexico

<https://www.wmf.org/project/taos-pueblo>

<https://www.wmf.org/sites/default/files/article/pdfs/WMF%20at%20Taos.pdf>

The new walls started going up in late spring and the work progressed quickly through the summer of 2011. Because traditional construction methods require the use of Taos terms, the trainees learned both traditional building techniques and new expressions in Tiwa, the traditional Taos language.

San Geronimo Feast, 1895. Remudding the façades of the buildings at Taos is tied to the end of the harvest season and the feast of San Geronimo, Taos' patron saint, on September 29 and 30. Traditionally, a footrace is run on the early morning of the 30th, witnessed by crowds perched on the buildings.

genius loci - PUEBLOS DE TAOS ____

Het omhulsel van de prestatie als een **zinnige uitdrukking** van de zoektocht naar een **betekenisvolle relatie** met de wereld,
en daarom **verenigend**.
(*Esthetische parasitaire terughoudendheid**)

*The aesthetic Brain, Chelsea Wald
<https://www.nature.com/articles/526S2a>

who we are, and who we want to be : THE POWER OF MAKING ____

Victoria & Albert Museum of Applied Arts, Decorative Arts and Design, London : Tentoonstelling over de kracht van “maken”.

Cromwell Road entrance, Victoria & Albert Museum, London
<https://www.vam.ac.uk>

who we are, and who we want to be : THE POWER OF MAKING ____

Een tentoonstelling die de verantwoordelijkheid uitlegt van degenen die "het laten gebeuren", de vormgevers van een innovatieve toekomst die relevant EN inclusief is, d.w.z. toegankelijk zonder uitsluiting => democratisch => duurzaam.
No democracy => No sustainability => No future

« Custom biomedical implant made by Ellis Developments Limited for a patient who had had a tumour removed from his shoulder and needed extensive reconstruction two years afterwards. The surgeon requested a wide range of possible attachement points so that he could use all the tissue he found in the patient at that later date. »

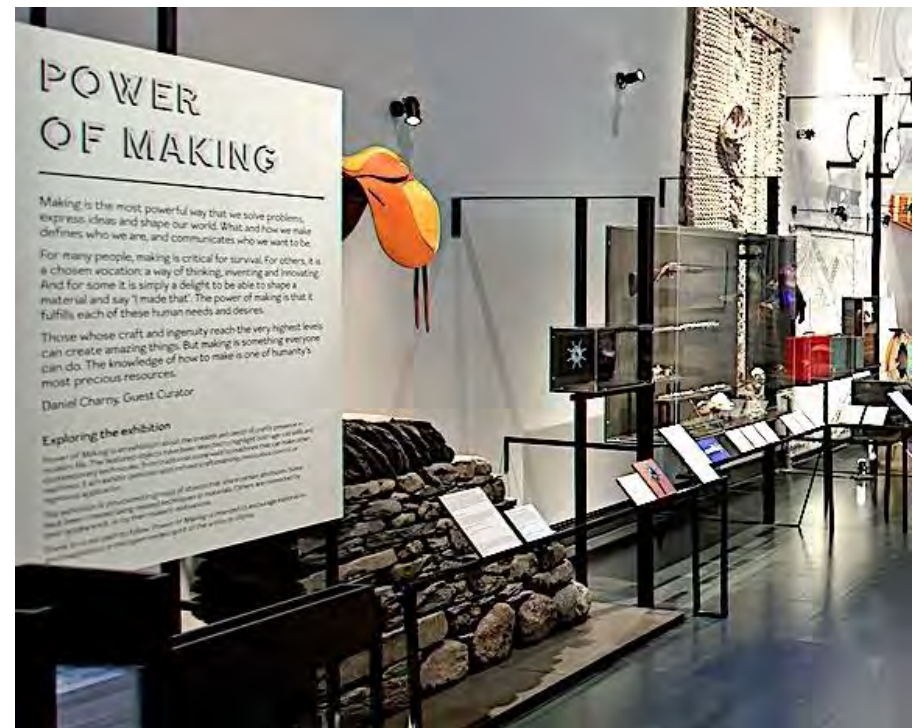
who we are, and who we want to be : THE POWER OF MAKING ____

« *Making is the most powerful way that we solve problems, express ideas and shape our world.
What and how we make defines who we are, and communicates who we want to be.* »
(Daniel Charny)

« *Het doen is onze krachtigste manier om problemen op te lossen, ideeën uit te drukken en onze wereld vorm te geven.
Wat we doen en hoe we het doen bepaalt wie we zijn en communiceert wie we willen zijn* ».

Guest curator : Daniel Charny,
<https://grantondesign.com/Daniel-Charny>

Exhibition designer : Oscar & Ewan
<http://www.oscarandewan.se/Power-of-Making.php>

de zoektocht naar een link: GREENBIZZ ____

Op zoek naar "**link**", naar **koppelingen die kwalitatief**, betekenisvol en **voorbeeldig** zijn. En zo **hoop brengen**. Streven naar het uitdrukken van onze zoektocht ("**wat we willen zijn**") in alle manieren waarop we dingen bouwen en in alle afwegingen die we maken, inclusief **economische**.

Greenbizz

https://www.architectesassoc.be/en/projects/Brussels_Greenbizz/115/

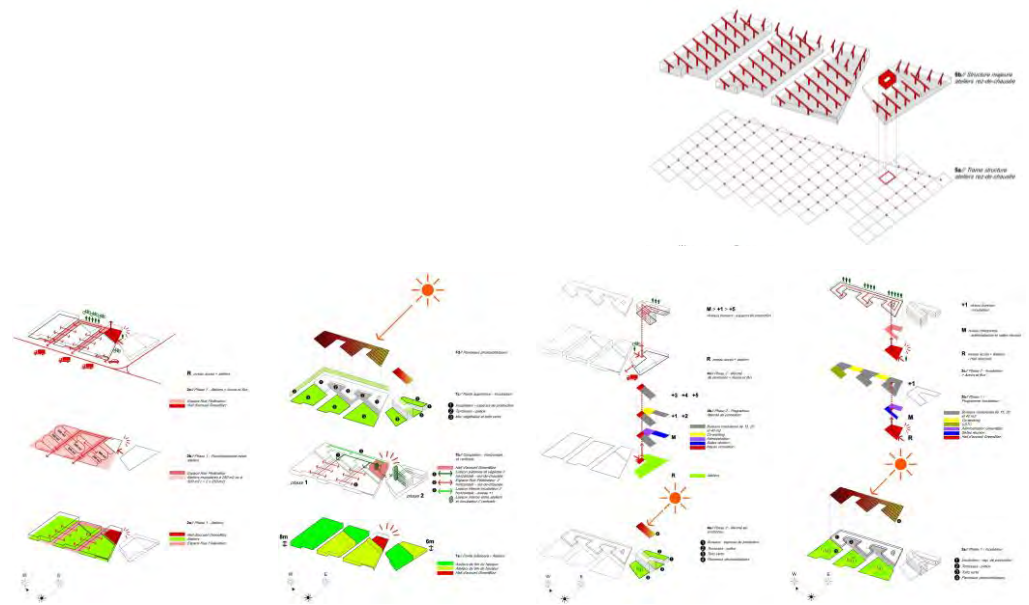
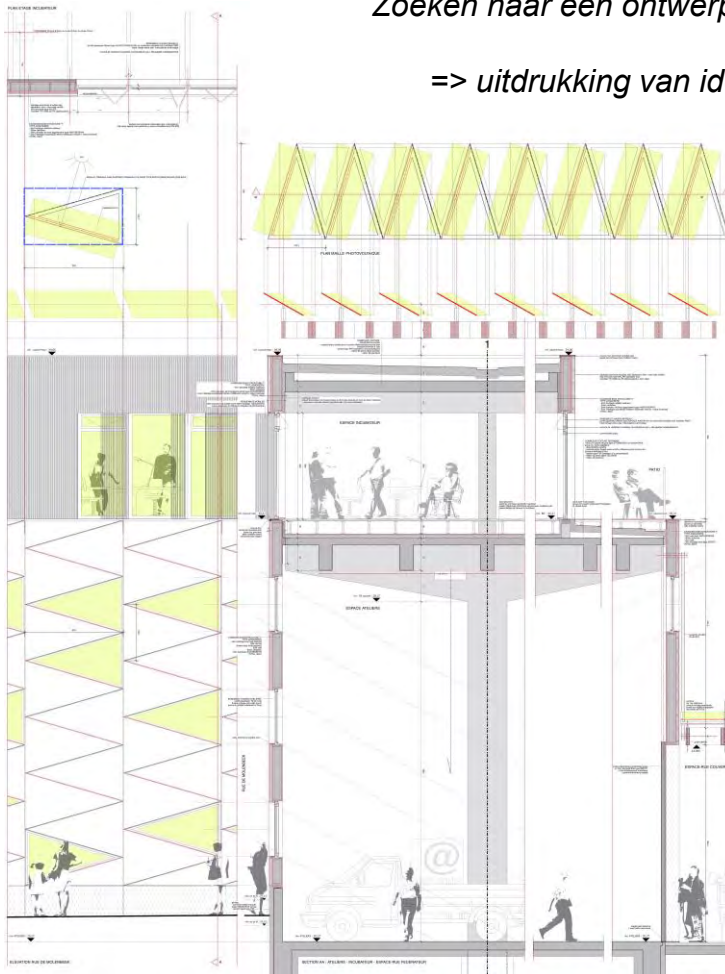

de zoektocht naar een link: GREENBIZZ _____

*Zoeken naar een ontwerpproces op basis van **reproduceerbare duurzaamheid** dat verbanden legt
=> onderzoek naar **voorbeeldgevels met hoge prestaties**
=> uitdrukking van identiteit als resultaat van de geconstrueerde materialisatie van dit onderzoek.*

Vrijwillige vermindering van formele inmenging.
(*bewuste en transversale beperking van esthetische inmenging*)

Façades démontables 0-déchets
https://innoviris.brussels/sites/default/files/documents/thesis_award_2019_les_facades_demontables_zero_dechet.pdf

de zoektocht naar een link: GREENBIZZ ____

Steun aanmoedigen door het goede voorbeeld te geven. Toon zowel technische als economische haalbaarheid aan
=> toon de reproduceerbaarheid van het voorstel aan.

<https://www.gidsduurzamegebouwen.brussels/bouw-duurzame-incubator-bedrijven-project-greenbizz/prefabricage>

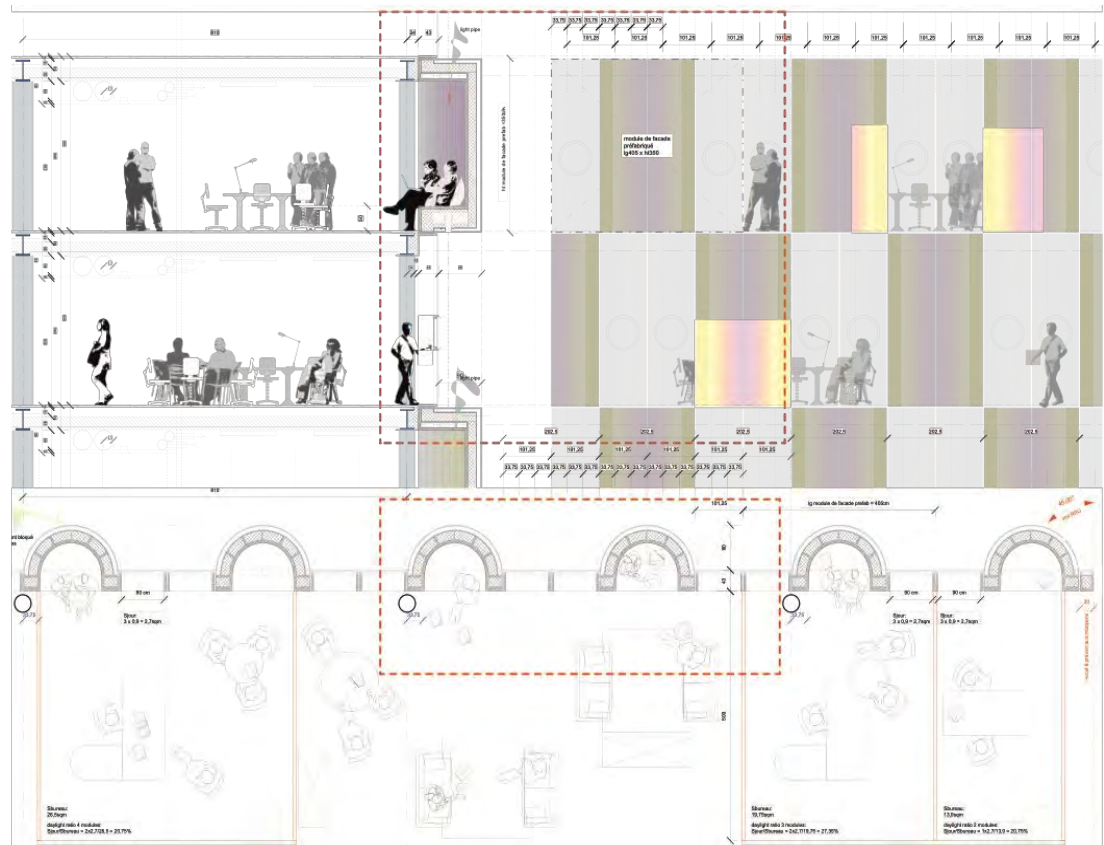

zich overgeven aan geëngageerde vreugde : A19H ____

... of toegewijde jubelstemming. Ontdek duurzaam ontwerp als **een kind: zonder formele vooroordelen**, **Juichen**, verwonderen, plezier beleven aan het loslaten van regels en esthetische normen ten **gunste van prestaties**.

A19h

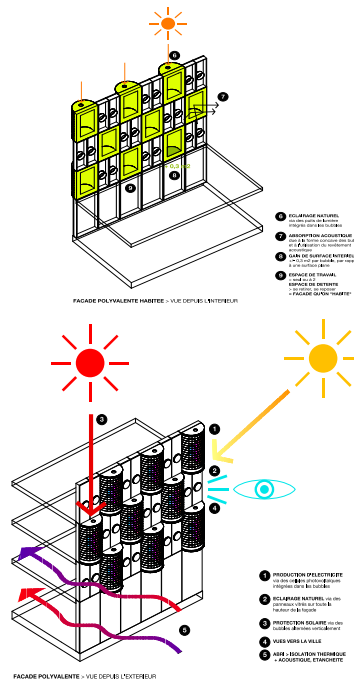
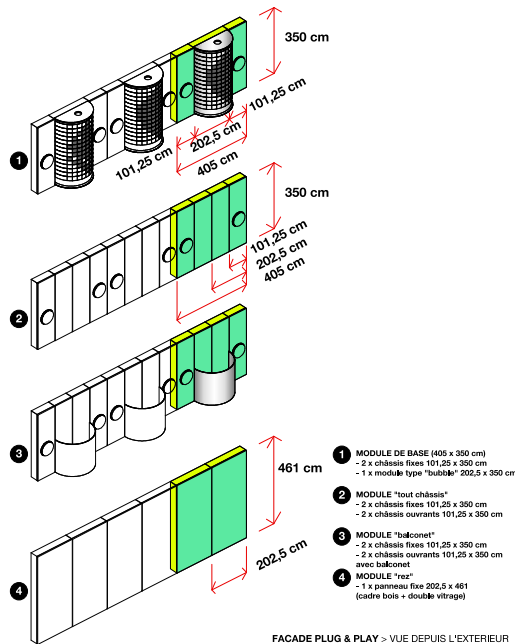
<https://www.architectesassoc.be/en/projects/A19H/157/>

zich overgeven aan geëngageerde vreugde : A19H ____

Spelen.

Met marktnormen, conformiteit aan normen, modulariteit EN economische levensvatbaarheid als waarborgen. Op deze manier wordt duurzaamheid toegankelijk op grote schaal, voor zoveel mogelijk mensen, en dus reproduceerbaar, en daarmee exemplarisch.

zich overgeven aan geëngageerde vreugde : A19H ____

Geconstrueerde materialisatie van **een toekomst** die **speels, vreugdevol, juichend EN duurzaam is**,
De cruciale rol van de prestatie-envelop als medium om de identiteit van deze positieve, aantrekkelijke en **verleidelijke toekomst** tot uitdrukking te brengen.
Dit betekent verantwoordelijke betrokkenheid 'verkopen' en daardoor mensen aanmoedigen om deel te nemen **door middel van positieve emotie en plezier**.

durven afwijken: LOI 227 ____

Zien (in dit geval verouderde bestaande gebouwen die gerenoveerd moeten worden zonder sloop/verbouwing), je sporen
*uitwissen (design&build) en **durven**:
alle innovatie vereist een afwijking van de norm.*

LOI 227

https://www.architectesassoc.be/en/projects/227_Loi/938/

Façades démontables 0-déchets

https://innoviris.brussels/sites/default/files/documents/thesis_award_2019_les_facades_demontables_zero_dechet.pdf

prestaties die op grote schaal kunnen worden gereproduceerd: AEROPOLIS_____

Geprefabriceerde houtskeletgevels: kwaliteitscontrole, snelheid, prestaties, industrialisatie, economische haalbaarheid. Een voorbeeld dat **gedeeld kan worden**.

AEROPOLIS

https://www.architectesassoc.be/en/projects/Aeropolis_II/928/

*optimale demonteerbaarheid: ELIA*_____

Grote geprefabriceerde houten paneelgevels, **kortere bouwtijd, betere demonteerbaarheid.**
Geoptimaliseerde voorbeeldwerking?

ELIA

https://www.architectesassoc.be/en/projects/ELIA_Green_Building_New_Schaerbeek_/104/

Luchtdichte prestaties

<https://www.gidsduurzamegebouwen.brussels/bouw-kantoorgebouw-project-monnoyer/luchtdichtheid>

Inclusieve expressie van identiteit door de dubbele opwaardering van het omhulsel:

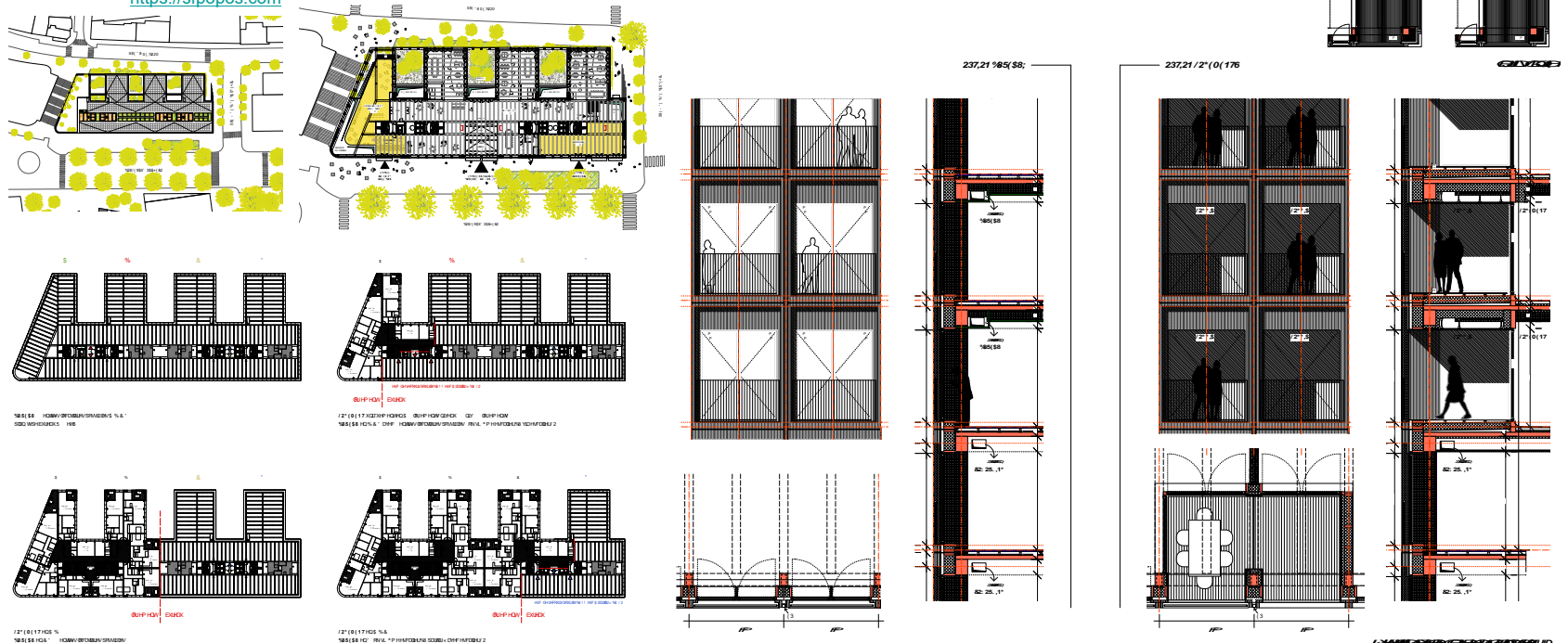
1° de skins treden toe tot de stratum 30-300 jaar;

2° ze zijn in staat om verschillende functies optimaal EN onveranderd te huisvesten, zowel op dit moment als op T+30-300.

Plus: aansluitingen **op de grond** (bestratingsniveaus) en aansluitingen **naar boven** (dakniveaus) geheel of gedeeltelijk gereserveerd voor POPOS*..

*POPOS, Privately Owned Public Open Spaces

<https://sfpopos.com>

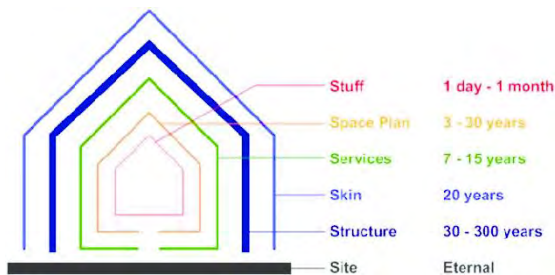

Op deze manier draagt de high-performance bouwschil verantwoordelijkheid door te voldoen **aan de wet** van de **verplichte inclusiviteit**, cfr Boulevard Haussmann, door **de functionele expressie** van inhoud op te geven ten gunste van de **inclusieve expressie van de identiteit van de duurzame stad**.

Modulatie, reproduceerbaarheid en duurzame prestaties bieden een belangrijk en **zinnig potentieel voor stadsvernieuwing**.

PACHECO

https://www.architectesassoc.be/en/news/PACHECO-TENDER_DOCUMENTS_READY_PERMITS_DUE/102/

de generositeit van de bodemverbinding als een bezeten obsessie: CCN ____

Ontwerpproces gericht op **het maximaliseren** van alle sociale en economische **bijdragen** aan de buurt die de omvang en strategische positie vereisen. De houten gevels van de lagere verdiepingen worden "**facilitators of links**" en dus dragers van betekenis, onder de ijzeren hand van de "dictatuur van de zoektocht naar generositeit" in open oorlog met de venale hand van de esthetische dictatuur van de "wow", de "eye-catching", de "sexy", enz.)

CCN
https://www.architectesassoc.be/en/news/CCN-DOING_THINGS_DIFFERENTLY/103/

DE HIGH-PERFORMANCE BOUWSCHIL ALS DRAGER VAN IDENTITEIT (en esthetiek als parasiet)

« Once you see something,
you can't unsee it.
And once you see it,
saying nothing is as political an act as speaking out.
There is no innocence. »

(Arundhati Roy, Architect, writer, activist)

Ontwerpprocessen, in dit geval voor high-performance omhulsels, zijn **ontwerptools** om te "doen". Deze presentatie stelt de vraag naar de **keuze van innovatieve ontwerptools** om verder te gaan dan "innovatief ontwerpen", om dichterbij "innovatief ontwerpen met betekenis" te komen.

De hier gepresenteerde voorbeelden van processen zijn geneigd te illustreren dat **volledig bewustzijn van onze individuele en collectieve verantwoordelijkheid** voor de planetaire toekomst waaraan we bouwen, en waarvan wij, als mensen, slechts een deel zijn, een beslissende factor zijn in het **creëren van betekenis**.

Door dit volledige bewustzijn vrijwillig en onophoudelijk aan te nemen als onvervreemdbaar baken voor onze keuze van tools, wordt de innovatie die we nastreven gevoed door een **moreel geweten** dat ons op zijn beurt dichterbij **een betekenisvolle expressie van identiteit in een duurzame stad kan brengen**.

En als we eenmaal de morele dimensie hebben gezien van de vernieuwing waar we naar streven, is het negeren ervan net zo'n politieke daad als het adopteren ervan. There is no innocence .

copyrights :

Photographs pages 1, 4 : Public domain (www.commonswikipedia.org)
Photographs page 5 : Public domain (race from Denver Public Library, Western History Collection;
pueblo from A.Adams, US National Archives; works on site from F.Sanchis, WMF)
Quote page 2 : @M.Lacour
Photograph fish eye page 7 : @P.Cooper
Photographs Power of Making Exhibition pages 7, 8, 9 : @Oscar&Ewan
Embroidery and quote page 6 : @EllisDevelopmentsLtd
Photographs and images pages 10 -12 : @architectssassoc+ and @L.Claeys
Photograph page 13 : @M.Detiffe
Photographs and images pages 14-20 : @architectssassoc+ and @L.Claeys
3d visualisation page 21 : @???
Images page 21 : @BAMB and @Brands
3d visualisation page 22 : @???
3d visualisation page 23 : @???
Image page 23 : @architectssassoc+
Sketches page 23 : @S.Leribaux
Quote page 24 : @A.Roy

contact :

Sabine Leribaux, architect
// sleribaux.ar@gmail.com
// Founding partner architectes assoc+
// Membre titulaire de l'Académie Royale de Belgique